УДК 616.89

С. В. Мєрліч

ДИНАМІКА ЗМІН РІВНІВ ТРИВОГИ ТА ДЕПРЕСІЇ В ОНКОЛОГІЧНИХ ХВОРИХ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЗАХВОРЮВАННЯ

Одеський національний медичний університет

Існує невелика кількість хвороб таких, що несуть таке ж могутнє стресорне навантаження, а також вплив на психоемоційний стан пацієнтів, як злоякісна пухлина. Ця виняткова тяжкість пояснюється тим, що для більшості пацієнтів і їх рідних слово «рак» є прямим синонімом приреченості, пов'язаним зі стражданнями та смертю (А. Ш.Тхостов).

Метою нашого дослідження стало вивчення динаміки змін рівнів тривожності та депресії на різних етапах онкологічного захворювання: домедичному, діагностичному, передопераційному та постопераційному. Кількісну оцінку психопатологічних порушень в емоційно-вольовій сфері онкохворих здійснювали з використанням стандартизованої об'єктивної рейтингової шпитальної шкали оцінки депресії (HDRS) та тривоги (HARS) (за В. С. Підкоритовим, 2003).

У результаті дослідження виявлено, що на першому, домедичному етапі, для хворих на онкозахворювання характерна анозогнозія та відкидання думок про причини виникнення симптомів захворювання та їхній зв'язок з онкопатологією (63,12%). Найбільша виразність тривожності та депресивних тенденцій спостерігається на другому, діагностичному етапі захворювання (59,23%). Типовим для даного періоду є відчуття загального неспокою, виражена тривога, яка іноді досягає ступеня страху, відчуття повної безнадійності, безперспективності існування, думки про неминучу швидку і болісну смерть. Також типовою на даному етапі є виникнення гіпергностичної реакції щодо власного захворювання. Тривожність та депресія дещо знижуються в передопераційний період, але спостерігається їх зростання в період безпосередньо перед хірургічним втручанням («синдром тривожного очікування») у 48,13% пацієнтів. Значне зменшення виразності симптомів тривоги та депресії відмічається на останньому, постопераційному етапі.